

הגות מחשבה ומוסר בענייני פרשת השבוע ונידוני הלכה

משנתה של תורה

מחורחם של יושבי בית המדרש בדכסים

תרפ"ם..

הרה"ג רבי אלעזר שרעבי שליט"א

משנת חכמים
מתורתם של רבותינו

רמב"ם בסוף הלכות שכירות מעיר שתי הערות: האחת, כדרך שמוזהר בעל הבית שלא יגזול שכר עני ולא יעכבנו, **כך העני מוזהר שלא יגזול מלאכת בעל הבית ויבטל מעט בכאן ומעט בכאן ומוציא כל היום במרמה, אלא חייב לדקדק על עצמו בזמן** שהרי הקפידו על ברכה רביעית של ברכת המזון שלא יברך אותה, עכ"ל.

הציור הזה ממש נוגע ללב, בעל הבית עשיר מלא ברכת השם, מעסיק בשכירות פועל עני קשה יום שאין לו אומנות קבועה, ועליו להשכיר את עצמו כשכיר יום פעם אצל זה ופעם אצל זה.

רחמנות!

הלב יוצא על המסכנות הנוראה של השכיר.

ובכל זאת הרמב"ם טורח להזהירו: שידקדק על עצמו בזמן, **ושלא יוציא כל היום במרמה!!**

ומהי המרמה?

'מעט כאן ומעט כאן'!!

דקות ספורות, זעיר פה זעיר שם, (כמו הזמן לומר ברכה רביעית של ברכת המזון, בלי הירחוק...)

וזה כבר נחשב לאותו פועל עני כהוצאת **'כל היום'** במרמה. וכלפי מי? כלפי בעל הבית עשיר ומפונק שיושב רגל על רגל, ומחלק הוראות לפועל שמשתכר שכר מינימום, ועושה את העבודה במקומו?!

ומהי האמת?

שכל התיאור הנ"ל מעורר הרחמנות, אינו אלא דמגוגיה אחת גדולה!! כי מה זה נוגע אליך מה שיש לשני, אתה צריך להיות ישר עם עצמך ועם המחוייבויות שלך, ואם אתה מקבל שכר לפי שעה, אז השעה צריכה להיות מלאה בכל שישים הדקות שבה!

וממשיך הרמב"ם להצליף בנו מוסר עבודה:

וכן **'חייב לעבוד בכל כחו'**, שהרי יעקב הצדיק אמר כי בכל כחי עבדתי את אביכו, עכ"ל.

חידוש זה גדול עוד יותר מהראשון.

לכאורה כאן זה כבר סיפור אחר לגמרי, בעל הבית אצלו עבד יעקב אבינו היה גדול הרמאים מדורי דורות, ולא זו בלבד שאיננו מעריך כראוי את הפועל המסור העובד עבודו 'בכל הכח' - ביום אכלני חורב וקרח בלילה ותידד שנתי מעיני. ואת ישרותו המופלגת - אנכי אחטנה מידי תבקשנה, גנובת יום וגנובת לילה.

אלא אף זו, בעל הבית פשוט נהנה להתעלל ולהתל בפועל המסור, ולהחליף את תנאי משכורתו לרעה, פעמים רבות בכל שנה.

אגב, האור החיים הקדוש מגלה סוד נפלא על מה התבסס לבן הארמי בהחלפת המשכורת חדשים לבקרים, וכיצד סבר להרויח מכך.

ובכן, לבן הרמאי ידע את כוחו של יעקב, והבין שאם יסכם אתו על מראה מסויים, הרי שיעקב יכול עדיין לגרום לצאן ללדת וולדות באותו המראה כפי שאכן עשה באמצעות המקלות

בשיקתות המים.

אולם בשביל זה בדיוק היו ללבן **'תרפים'** - מגידי תעלומות, מעין 'צילום רנטגן', באמצעותם יכול היה לדעת את מראה העוברים בבטן המלאה בזמן אמת...

ועל כך התבססה תכניתו הזדונית.

לאחר שהרחלים והעזים תהינה מעוברות, ושוב לא תהיה ליעקב יכולת לקבוע את מראה העובר, יגידו לו התרפים את תואר מראהם: עקודים, נקודים, ברודים, טלואים, או חומים, ואז יחליף - כביכול בתמימות - את תנאי המשכורת על בסיס המידע החסוי הידוע אך ורק לו, ויעקב יצא נקי מנכסיו. (וראה שם ארץ הקב"ה הפך את הקערה על פיה).

עם כזה בעל הבית נוכל ומתוחכם צריך היה יעקב אבינו להתמודד, מתוך ידיעה שלפי דרך הטבע ברור שלבן יצליח לנשל אותו מכל וכל, ושכל עמלו יהיה לריק, אפילו בלי אפשרות משפטית לתבוע את הרמאי לדין, שהרי כל התנאים מעוגנים היטב בהסכם השכר...

כעת בוואו חשבון,

שכיר כזה שידוע שמנצלים אותו, ושאפילו אם ישקיע לא יעריכו אותו, ושהוא עתיד לצאת בלא כלום בעוד בעל הבית הנוכל המדופלם מתעשר על חשבוננו, האם יהיה לו חשק וכח ומרץ לעבוד יום אחד?

ברור שלא!

ובכל זאת יעקב אבינו מעיד על עצמו שבמשך עשרים שנה הוא עבד את אביהם 'בכל כוחו', ללמדנו, שגם

במצב שכזה, התורה מחייבת את השכיר להתעלות מעל החשבונות הכואבים, ולעבוד בכל הכח!!

כמובן, השכיר אינו חייב להשאר פועל אצל 'לבן הארמי' שכזה, כל פועל יכול לחזור בו בחצי היום, ובוודאי נכון הדבר כשחש נבגד ומנוצל. ואולם, אם מאיזה סיבה שהיא הוא חתום איתו על הסכם עבודה ואינו מתפטר, כי אז גם אם ההסכם טומן בחובו ניצול מחפיר ומקומם, אין זה פוטר אותו מלהיות ישר כפי שהיושר האלוקי מחייב.

וברור גם כן שהקב"ה לא יקפח את שכרו של זה שעובד בכל כוחו למרות הקיפוח והניצול, וכמו שמסיים הרמב"ם בענין יעקב: לפיכך נטל שכר **זאת אף בעולם הזה**, שנאמר, **ויפרץ האיש מאד מאד!!**

שמענו עד כמה היתה רמאותו של לבן תלויה בתרפים, ואיך דווקא בעטיים התגלה יעקב בכל יפעת זהרו המוסרי, על רקע זה נבין ענין נוסף בפרשתנו.

אחד מגדולי הדור שאל שאלה מעניינת,

איך צריכים להבין את זה שלבן מחפש את התרפים דווקא אצל יעקב, מי כמוהו יודע עד כמה הוא ישר ונאמן באופן מופלג, וזהיר בממון שאינו שלו.

שהוא יגנוב??

ובכלל, מה ליעקב ול'תרפים'??

איהו מותיב לה ואיהו מפרק לה,

לבן ראה מנסיונו העשיר שצדיקי

זההרו פן תחמיצו!

הארה נוראה מובאת בספר "מליץ יושר" בשם הרה"ג **לוינשטיין זצ"ל**. יעקב אמר "אפשר שעברתי על מקום שהתפללו בו אבותי ולא התפללתי בו, נתן דעתיה למיהדר וחזר עד בית אל וקפצה לו הארץ". אלמלי נזכר יעקב בזה, היה מפסיד את כל הגילוי הנשגב והברכות שזכה בהן! וכל כך למה? כי היה נתבע על כך שלא עשה את הדבר שנראה פעוט כל-כך, להתפלל במקום שהתפללו בו אבותיו!

מכאן עלינו ללמוד עד כמה חשובה בעיני ה' כל פעולה, ואפילו קטנה ביותר, הנדרשת מאתנו. ומי ישער את גודל ההחמצה וההפסד הנגרמים עקב התרשלות, אי תשומת לב, או אי מתן חשיבות לעניינים בעבודת ה' כולל עניינים שבין אדם לחברו!

דברי הדרכה מגדולי המתמידים

חיוזק גדול לניצול הזמן ללימוד תורה בכל המצבים, אנו מוצאים בהתנהגותו של יעקב אבינו, כך אומר מרן הרה"ש אלישיב זצ"ל בספרו "דברי אגדה". יעקב בחיר האבות תיקן את עמוד התורה, ואנו רואים את יחסו ללימוד התורה בשתי תקופות שונות לחלוטין. **אנו רואים אותו נטמן בישיבה של שם ועבר, ורואים אותו עומד ושומר על צאנו של לבן ביום ובלילה.**

במדרש (ילקוט שמעוני ויצא קיט) אנו שונים: "כל עשרים שנה שהיה בבית לבן... מה היה אומר, ט"ו שיר המעלות שבספר תהלים. ומה טעם 'שיר המעלות לולי ה' שהיה לנו יאמר נא ישראל' - ישראל סבא, ר"ש בר נחמן אמר כל ספר תהילים היה אומר. ומה טעם, שנאמר 'אתה קדוש יושב תהילות ישראל' - ישראל סבא".

ואף שלא היה אומר באותן שנים רק ספר תהלים, מ"מ לא הפסיד את התואר "עמוד התורה". כי היה עליו לשמש דוגמה לדורות ומורה דרך לרבים, בידיעה החשובה שכן תורה, אם אין זמנו בידו ואין לו אלא שעה אחת פנויה ביום, ובאותה השעה הוא עושה כל מאמץ שלא להיבטל בה מהתורה, **גם על זה הוא נחשב לבן תורה!**

אותו שקדן עולמי שנאמר עליו 'וישכב במקום

ההוא - כאן שכב, אבל כל י"ד שנה שהיה טמון בבית עבר, לא שכב" (בר"ר, סח, יא), היה ניתן לחשוב שבעיניו אין כל ערך וחשיבות בלימוד של שעה ביממה. אולם בדיוק את זה הראו לו בחלום ה"סולם המוצב ארצה וראשו מגיע השמימה". הראו לו סולם ארוך כל כך, הסתכלות עליו מעוררת פחד ודאגה, לאמור: מי יעלה לנו השמימה? כלומר, איך נצליח להעפיל לגבהים כאלה?

אולם כאשר מפנים את המבט על שליבה אחת, מבינים שאת הסולם כובשים בשלבים! שלב אחרי שלב. **כך בלימוד התורה דקה ועוד דקה, שעה פנויה וכל הזדמנות, כך כובשים, כך עולים, כך מתעלים.**

הגרי"ס לימד אותנו שהעשיר מרשה לעצמו ארוחות מסודרות, שבהן המאכלים מוגשים לפי הסדר המקובל. לעומתו העני מקבל בשמחה מכל הבא ליד, בלי שום סדר. כיון שהוא יודע שאם ימתין לארוחות מסודרות דוקא הוא עלול להשאר תמיד רעב. כך יעקב, כאשר לא נותר לו אלא זמן מועט לרוחניות, הוא חטפו [ברעבתנות] ונצלו, אם בתהלים אם בתורה.

ולכן כאשר הקיץ משנתו, אחרי שלמד דרך חדשה בתורה, לקח את האבן ושם אותה מצבה. אבותיו בנו מזבחות והקריבו עליהם קרבנות. אבל הוא, שהיה מחוסר כל, לקח סתם אבן ויצק עליה שמן. זה מה שהיה לו, זהו קרבן עני שעולה לריח ניחוח כקרבן עשיר. זוהי הנהגה של עני שלא מתאפשר לו להקריב קרבן דול, אלא רק קרבן עני. את זה למד יעקב מהסולם שראה בחלומו.

ויאים הדברים למי שאמרם. מרן הגרי"ש זצ"ל היה לכולנו למופת ולמורה דרך בעליה בשלבי הסולם. ומרום פיסגת סולמו, הוא קורא לכל אחד מאתנו: "חטוף ואכול/ אל תתירא מהסולם הגדול / עלה תעלה ויכול תוכל להגיע לשלב העליון / כך מורה לנו בעל הנסיון.

ישתדל ללמוד יעקב מהסולם שראה בחלומו. מרן הגרי"ש זצ"ל היה לכולנו למופת ולמורה דרך בעליה בשלבי הסולם. ומרום פיסגת סולמו, הוא קורא לכל אחד מאתנו: "חטוף ואכול/ אל תתירא מהסולם הגדול / עלה תעלה ויכול תוכל להגיע לשלב העליון / כך מורה לנו בעל הנסיון.

הפסוק "וישב לבן למקומו, ויעקב הלך לדרכו", מבטא לדברי ה"משך חכמה" בצורה נמרצת את ההבדל המהותי בין צורת החיים של עובדי ה' מול

» המשך מעמ' קודם

אמת זוכים לקפיצת הדרך. אליעזר עבד אברהם הגיע לחרן בקפיצת הדרך, ואפילו יעקב גופא הגיע לחרן בקפיצת הדרך, ואילו עכשיו בדרכו חזרה לא נעשו ליעקב קיצורי דרך. שלושה ימים לאחר שיצא מחרן מגיעה השמועה ללבן שברח, ושלושה ימים נוספים עוברים בהם רדף אחריו, ואף כשהשיג אותו ביום השביעי, עדיין לא הגיע יעקב ליעדו.

לבן היה רשע גדול מאין כמותו, אולם טיפס גדול לא היה, הוגיע איפוא לבן את מוחו בשאלה המטרידה, איך יכול להיות שיעקב הצדיק מתעכב כל כך הרבה זמן בדרכו? ומדוע היא מתנהלת לאיטה?

מתוך כך הגיע למסקנא מתבקשת: יש 'תרפים' באמתחתנו!!
כעת הכל ברור:
עם תרפים אי אפשר להתקדם!!

סביר אמנם להניח שזה לא קרה 'באשמתו', ואולם 'למעשה' אין ספק, יש תרפים באמתחתנו!
מי יודע - סיים אותו גדול בכאב - **כמה קפיצות מדרגה בעבודת השם נמנעו מאתנו מחמת כל מיני תרפים' לאך הנמצאים באמתחתנו..**

צורת החיים האמיתית

הפסוק "וישב לבן למקומו, ויעקב הלך לדרכו", מבטא לדברי ה"משך חכמה" בצורה נמרצת את ההבדל המהותי בין צורת החיים של עובדי ה' מול

יו"ל ע"י
משנתה של תורה - רכסים ©
054-846-8706
Mishnatar@gmail.com
153-4-653-1557

לרפואת
יוסף משה בן אורה
יצחק בן תמר
בתושח"י

זמני היום - לאופק רכסים

09:48	ס"ז תפילה	16:03	הדלקת נרות
11:29	חצות	06:25	נץ החמה
16:33	שקיעה	08:09	סוזק"ש: מג"א
17:13	צאת שב"ק וי"ט	08:19	מג"א - 72
17:45	ר"ת	08:57	ג"א

לקוחות כללית ברכסים
קיבלתם תוספת שבת לבריאות!
מרפאת שבת זמינה! מרפאת סביון, רח' סביון 40

שעות פעילות: ליל שבת 18:00-20:00 | שבת 8:00-12:00
מנהל קשרי קהילה לשירותכם! דני בוקובזה 054-8457898

הקושי שבהשגת המותרות

”וַיֵּדֶר יַעֲקֹב נֶדָר לֵאמֹר אִם יִהְיֶה אֱלֹקִים עִמָּדִי וְשָׁמְרֵנִי בְּדַרְךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבִגְד לְלַבֵּשׁ” (בראשית כח, כ)

יש לעיין, מה כוונת הפסוק, הלא ידוע שלחם נועד כדי לאכול ובגד בשביל ללבוש, א"כ מדוע התורה היתה צריכה לפרט "לחם לאכול ובגד ללבוש", אלא צריך לומר שיעקב ביקש מהקב"ה את המינימום, בלי מותרות, כמו שאומר הרמב"ם שאת ההכרחי לאדם קל מאוד להשיג וכל הקושי הוא במותרות, וזה כל מלחמתנו כאן בעולם הזה.

מסופר על אחד מהאדמו"רים של חסידות גור, שהציע לו אחד מחסידיו להריח מהטבק שברשותו, הגיב האדמו"ר, האף הינו האבר היחידי בגוף האדם בו אין לאדם תאוה, וכי חסר לאדם תאוות, שאצטרך להוסיף עליו.

מדוע בדרונו יש נסיונות שלא היו פעם

ברצוני לומר לפני יושבי עם קודש, דבר מאוד נורא! דבר מאוד גורלי! אנו רואים אין אפשר להיכשל היום בקלות יותר מאשר פעם, פעם האדם הרוצה לחטוא היה עליו להרחיק נדוד בשביל לחטוא, אבל כהיום ישנו מכשיר זעיר שכל כולו חטא ותועבה שיקוץ ועוון, שבקלות על ידו האדם נמצא בפי שחת, הרי העולם אינו הפקר!

זה שהקב"ה נתן רשות לנסות אותנו זה לא במקרה, אין זה כי אם נסיון מאת הקב"ה לבדוק ולברר מי לה' ומי לא, כמש"כ בספה"ק שלפני ביאת המשיח יהיה בירור מי לה' ומי לס"א. גם לפני יציאת מצרים לא כולם יצאו, היו כאלו שנשארו ומתו בשלשת ימי האפילה, כן גם לפני בוא משיח צדקנו, אלו שנמשכו אחר הטומאה, לא יזכו לביאת המשיח.

כשבחור לא שומר את עצמו, אין זה שאלה פרטית, אלא זו שאלה לאיזה מחנה הוא, למחנה השכינה או למחנה הטומאה.

איתא בברכות (כ"ט ע"א) שיוחנן כהן גדול שימש בכהונה גדולה שמונים שנה ולבסוף נעשה צדוקי, והקשו האין, הלא ק"ל ביומא (לח' ע"ב) כיון שעבר אדם רוב שנותיו ולא חטא שוב אינו חוטא, אך תרצו, כמדומה בשם מרן המשגיח ר' אלה זצ"ל שדברי הגמרא קאי על מצב נורמלי שקיים בעולם, אבל כשמגיפה של מינות שוררת בעולם ואויר העולם מזהם, גם אם רוב שנותיו לא חטא, אינו מובטח.

כהיום המצב ברוך ה' אינו שהיצר הרע מגיע בכוחות עצמו אלינו, אלא אנו צריכים לבוא אליו, אבל בקלות. הדברים אמורים לגבי דבר נורא ששמעתי, כי באינטרנט יש אפשרות ליצור קשר בין כאלו שהתורה מצווה עלינו להתרחק מהם, כדי שלא ניפול לאבדון, אנו אמנם רוצים מאוד להתקדם בעבודת ה', אבל צריך לזכור שהיצר הרע אורב לנו.

וכבר שמענו סיפורים מסמרי שיער על כאלו שנפלו בנסיון, בין על גברים ובין על נשים. סיפורו

כבר מסייעין בדו.

בהזדמנות אחרת הזכיר רבינו זצוק"ל את גודל החובה להתרחק ממכשירים אלו, באומרו: בתקופה האחרונה ישנם מכשירים שראיה אחת בהם יכולה ח"ו להרוס ולהשחית את הנפש. יתכן ר"ל, שאחד יש לו סקרנות לראות והוא נהיה אדם אחר על ידי כך, העולם לא הפקר! לא פשוט שהקב"ה נתן רשות שיהיו מכשירים כאלו. אבל נראה, שלפני ביאת משיח צדקנו צריך להיות בירור, מי לה' ומי לא לה' ח"ו. בחור צריך לדעת שעל ידי שהוא מסתכל ח"ו במכשיר כזה, הוא לא שייך למחנה של ה', כשתבוא הגאולה הוא לא יהיה בין הנגאלים. וכמו שאמר המשך חכמה כמו ביציאת מצרים לא כולם זכו לגאולה, כן בגאולה העתידית לא כולם יזכו לכך. בשביל לזכות לכך צריך לקחת את זה בחשבון. השי"ת יזכנו להיות מאלו שכן זוכים לגאולה.

על חתן יום לפני חתונתו שנודע לכלתו שחתנה היה לו קשר עם מכשיר זה לדברים מפוקפקים, ושאלה לרבה, והורה לו, הגם שזה יום לפני החתונה לבטל את השידוך. ומאידך שמענו על בת לגדולי עולם שיצרה קשר דרך האינטרנט, ופרקה כל עול וכל משפחתה נתפרקה.

"הנה נתתי לפניך את החיים ואת המוות" השאלה במה האדם בוחר בהקב"ה או בס"א, בחיים או במוות. זו לא שאלה אם הוא עושה דבר לא הגון, אלא השאלה היא לאיזה מחנה הוא משתייך.

אשרינו שאנו מובטחים הבא ליטהר מסייעים אותו, אבל צריך לדעת שח"ו גם הבא להטמא פותחים לו, עלינו לשים לב היטב לדברים אלו שאנו עוסקים בדברים גורליים מאוד, כי הנופל בזה, ח"ו קשה לו מאוד לצאת מזה, אך ברוך ה' הבא - רק בא ליטהר

הוספה לפרשת וירא

אודות אמירת 'ברוך שמי' יש להוסיף שבספר יסוד יוסף [ח"ג עמ' מה] ושם בפירושו טהרת יו"ט [סי"ט] כתבו, דב'ברוך שמי' יש ק"ל תיבות [כלי המילים] ותיבה לי בנין דכרין דעבדא רעותין]. ולכן ראוי לומר 'ברוך שמי' בכונה עצומה, כי ע"י זה אנו יכולים לתקן את חטא אדם הראשון שפרש מאשתו במשך ק"ל שנים.

עוד מובא בקובץ ישורון [כרך כו עמ' תפ"א] תשובה של הגאון רבי אברהם יעקב זלניק זצ"ל להגה"צ ר' דב קוק שליט"א בענין זה, ובסוף כותב לו בה"ל: 'וחוששני לומר היות והענין הזה הוא תקון לחטא החמור כנ"ל, לזה מסבב השטן שלא יהיה נאמר 'ברוך שמי' כמו שצריך ולא יוכל לפעול בשלימות!'

תגובה לפרשת חיי שרה

שלום וברכה!

כתבתם לפני כשבועיים בענין חליצת התפילין בראש חודש קודם מוסף. והבאתם שהמ"ב בס' תכ"ג סק"י כתב שיש נוהגים להוריד הרצועות מהאצבע קודם 'הי רצון שנשמור חקיך', ואחרי קדיש מורידים את התפילין.

רציתי להעיר שמי שנוהג כן למעשה, אזי יש לו להוריד את הכריכות מהאצבע בעמידה ולא בזמן שיושב, מכיון שהמ"ב בס' כ"ח סק"ו כותב שיש להוריד הכריכות מהאצבע בעמידה.

תגובה לפרשת תולדות

בגיליון האחרון כתבת שאין מקור להורדת רצועות התפילין מהיד בשעת הגבהה וגלילה וזה רק מטעמי נוחות. ברצוני לציין שבשו"ת ישכיל עבדי [הדאיה, ח"ח עמ' 34] כתב, דמה שאצל האשכנזים מורידים רצועות התפילין מהאצבע כשעושים הגבהה או גלילה. אולי הוא מפני קדושת הרצועות שלא להשתמש בהם עבור החזקת וגלילת הס"ת. ועיי"ש עוד טעם.

הסתכלות על הכתב בעת הגבהת הס"ת

בספר שער הכונות [דף מ"ח ע"ד] כתב, 'ומורי [האריז"ל] היה מסתכל באותיות הספר תורה ממש והיה אומר שעל ידי הסתכלות האדם מקרוב כ"כ שיוכל לקרוא האותיות היטב ע"ז נמשך אור גדול אל האדם'.

והובא דבריו במ"ב [סי' קל"ד ס"ק י"א] 'טוב שיראה האותיות עד שיהיה יוכל לקרותם, כי כתבו המקובלים שע"ז נמשך אור גדול על האדם'.

וכתב שמואל ויטאל [סידור חמדת ישראל עמ' פ"א] וז"ל: 'ושמעתי שצריך האדם לקרוא באותה שעה את אותיות שמו ובה ישיג הארה גדולה'.

אולם הבן איש חי [שנה שניה פרשת תולדות אות ט"ז] כתב, 'טוב שישתכל בתובה שיהא אות ראשון שלה כמו אות ראשון שבשמו'. ומשמע שלא צריך לראות את כל האותיות של שמו, אלא די לראות את האות הראשונה של שמו. ובכך החיים [סופר סי' קל"ד סי"ג] הביא מנהג זה, וסיים 'ושמעתי שזה מועיל להצלחה!'

ובספר וימהר אברהם [פלאגי קונטרס אחרון מערכת א' אות עה] כתב שע"י הסתכלות באותיות התורה מתפקחים וזוכים לטהר את הטהור ולטמא את הטמא.

עוד איתא בסידור אוצר התפילות בשם הש"ך על התורה, וז"ל 'ומראים כתיבתו לעם, לפי שיש בספר תורה שישים ריבוא אותיות, וישראל שישים ריבוא נשמות, וכל נשמה ונשמה מושפעת מאות אחת, וכשרואה אותה אות מושכת לה שפע על ידי אותה ראייה, כמו מצא מין את מינו וניעורו', עכ"ל.

ומגודל מעלת הדבר, ראוי שהמגביה את ספר התורה יסתובב לאט בכדי שאנשים יוכלו להספיק למצוא את האות שמתחילה כשם ויזכו לאור הגדול.

הכנת הגוף והנפש לשבת

מלבד מה שהיה המשגיח מוכין עצמו בכמה אופנים לכל דבר מצוה שבתות ומועדים, היה כבר מתמלא בהתרגשות קודם שבא הדבר לידו. באחד הפעמים שהגעתי לביתו ביום חמישי בערב, ראיתיו יושב בחדר הלימוד לבדו, וחוזר לעצמו פעם אחר פעם ברגש כשהוא אומר ומשנן לעצמו "ושמרו בני ישראל את השבת... ושמרו... לעשות את השבת" וגו', ואח"כ כאשר נכנסתי פנה אלי בהתרגשות ואמר: לא פשוט מה שאנו זוכים... שעוד מעט שוב יהיה לנו שבת!... ושוב המשיר אח"כ לומר - "ושמרו" עם הפירושים שנאמרו על כך. (פ"א אחרי תפילת שחרית באמצע השבוע פנה אלי בהתרגשות ואמר אתה יודע מה יהיה לנו היום בערב? יעלה ויבוא... ומחר נזכה גם לומר הלל... [והנה, כמה מאתנו זוכרים את זה בכלל בבוקר שלפני, והלוואי שנתרגש כך מאמירת יעלה ויבוא בשעת אמירתו!])

המשגיח היה נוהג להטיב הנרות בכל ערב שבת. וכן הקפיד לסדר לכבוד שבת את הספרים הרבים שנתרמו על שולחנו במשך השבוע, והיה מתחיל בכך כבר ביום חמישי. תמיד עומד לנגד עיני איך שהחל לסדר את הספרים כרגיל, וכדרכו בקודש לנסות לייעל כל

דבר, החל לעשות זאת במהירות כזאת שלא הייתה מביישת כל אדם צעיר... כמו"כ היו עוד דברים שכבר בבוקרו של יום חמישי השתדל להכין, וכפי שהיה מגחך על כך באומרו: שישנם כאלו שנראה עליהם כאילו הם קיבלו באופן פתאומי מברק סמוך לשבת, שתכף תבוא שבת, וכי לא ידעו כבר מקודם ששבת תבוא בסוף השבוע!?

אמר המשגיח: על כל אחד להכין עצמו להיות כלי - כדי לקבל השפע המושפע בשבת! וזאת, על ידי שמאוד רוצה...

וכן על ידי עצם זה שמכין עצמו כדי לקבל!!

וגם יוסיף להתפלל במשך השבוע כדי לזכות לזה.

וללא הרף היה מעורר ע"כ שאין להסתפק רק בעבודה הקלה יותר לנקות רק את הבית - לכבוד הבורא ית"ש, אלא גם ובעיקר, לנקות את הנפש מבלוויי הסחבות של חלאת העוונות. כי לכבודו של מלך מלכי המלכים - היודע חדרי לב, צריך להוסיף לבד מהנקיון הגשמי גם את ניקיון הנפש! [לפספש במעשים ולהתבונן איך אני בתפילה ובלמוד וכו' ולקבל לתקן מה שצריך, ואם יעסוק בכך אפילו מעט - הרי זה משוכח!] ועי"ז תוכל לשרות עלינו קדושת השבת.

הציפיה והרגועים לשבת

בעת רצון אמר המשגיח בלהט קודש - כאשר שפתיו נוטפות מור... יש מצוה להתגעגע לשבת קודש. "מה יש להתגעגע?"

אתה שומע? **בשבת אנו זוכים - לטבול בקדושת שבת...**

נזהרים ממלאכות, וכל הזמן מרויחים רוחים גדולים! מרגישים יותר קרובים לקב"ה, וכמו"כ יש לצפות - מצד הקדושה שהשבת מקדשת את האדם, ומשום ריבוי המצוות שיש בה, ושהיא שקולה ככל המצוות, ובפרט שעל ענין השבת כתוב שהקב"ה אומר "אתם עדי"ן... שעל ידי השבת אנו מעידים שהקב"ה ברא את העולם!

ולכך אנו מצפים ומתגעגעים - במשך כל השבוע... וגם שכבר עצם הציפיה לשב"ק, נותנת לנו יותר קדושה!

והוסיף המשגיח: שעל ידי שאנו חפצים ומצפים לשבת, זוכים לקלוט יותר את קדושת השבת ואת השפעותיה! **ושככל שאדם רוצה ומשתוקק יותר לשבת קודש - כך תחול עליו יותר קדושת השבת!!!**

בכל ערב שבת קודש, היה רבנו המשגיח זצוק"ל מתמלא בשמחה גדולה, ממתין ומצפה לביאת שבת

המלכה, באומרו פעם אחר פעם "בואי כלה, בואי כלה" - "חסדי ד' שיש לנו את המתנה הזאת כל שבוע! יום השבת שעליו נאמר: "וברכתו מכל הימים... וקדשתו מכל הזמנים"... וכו'.

כאשר פגש המשגיח אחד מנכדיו בער"ש, שאלו כממתיק סוד: האם אתה יודע מי צריך להתארח אצלנו היום?? זה מישהו שלא היה אצלנו מעולם - ואז אמר כי בעצם השבת קרויה 'כלה', ובכל שבוע יש לנו כלה חדשה... והיה פעם שהמשגיח אמר בשיחה: "עוד יומיים מגיע יום - שעוד לא היה כמוהו. שבת קודש!" וא"ת הרי כבר היה הרבה שבתות? ע"ז הביא את דברי הגאון ר' צדוק הכהן מלובלין שאומר ש"השבת קרויה 'כלה' - שהוא מושג של התחדשות כלפי החתן, משום שלכל שבת ישנן השפעות יחודיות שלא היו באף אחת מהשבתות שקדמו לה, בכל שבת משיג כל אחד חשק מיוחד לעבודת ד' יתברך, וזה נקרא בחינת כלה כמו שמצינו בגמ' (מועד קטן כ"ה ב) ככלה חדשה". היה פעם שהמשגיח אמר בשיחה בישיבה ביום רביעי: "עוד יומיים מגיע יום - שעוד לא היה כמוהו... שבת!" והרי כבר היה הרבה שבתות? ואז הביא את הנ"ל.

**עומד בפרשת דרכים
הרב עמרם יעקוביץ**

אני מגדיר את עצמי כאדם רגוע בדרך כלל... אך לא תמיד הייתי כזה, עבדתי על זה מאוד קשה. בעברי סבלתי מתסמונת "הפתיל הקצר", ולי היה פתיל קצרצר במיוחד. מי שהיה נקלע איתי לעניין לא מוסכם, כדאי היה לו להתרחק מהמקום וכמה שיותר מהר, כי הטמפרטורה שלי הייתה מזנקת למחוזות גבוהים עד כדי ממש פיקוח נפש... מבחינת הצד השני כמובן...

עם השנים ב"ה עבדתי על מידותיי ובמאמצים מיוחדים הצלחתי להגיע לשלווה פנימית. הדבר דרש מאמץ נפשי מרובה, אבל התחלתי להרגיש שהתגברתי על העניין, עד לאותו היום...

זה היה עוד יום רגוע בשעות אחר הצהריים המוקדמות, הייתי בדרכי לכיוון גבעה א', ותוך כדי נהיגה ניצלתי את הזמן כדי לדבר עם אמי ולשאול לשלומה. המקום שאליו הייתי אמור להגיע נמצא ברחוב צר מאוד ודו כיווני, כאשר מכוניות חונות בו משני צדי הכביש ובנוסף על כל זה, ילדים קטנים אורבים ומאיימים לקפוץ מכל פינה.

הגעתי עם רכבי כמעט לסוף הרחוב.

מה שעבדתי עליו שנים ירד לטמיון... ואז שוב נשמע "בום בום", "הלו! סע אחורה! אני רוצה לעבור!" חשבתי לעצמי אם הוא רציני?! הוא יכול לזוז שני מטרים הצידה לחניה שהייתה פנויה ואני עובר, מאפשר לו להסתובב ונגמר הסיפור. אבל מצדו שאסע אחורה 50-60 מ' את כל הרחוב הצר והמסוכן הזה!?!...

ואז שוב נשמע "בום, בום" מלווה בצעקות "הלו! אתה חרדי אתה?! סע ייךס!"

מעולם שיחה עם אמי היקרה לא הייתה עמוקה וארוכה כל כך, חשבתי לעצמי שכל עוד אני מקשיב לאמי אני מוגן... או יותר נכון הוא מוגן.

תוך כדי שחברי החדש ממשיך בצעקותיו, נפתחה הדלת השנייה של רכבו, ויצאה אישתו "הנחמדה", היא נצמדה לחלון השני של רכבי והתחילה גם להכות בו... הרגשתי שהדם עולה לי לראש והתחלתי לחשב כמה זמן עוד אמצא נושאי דיבור להאריך עם אמי... אבל עדיין הסתכלתי קדימה מבלי למצמץ, "זה ניסיון מה" שיננתי לעצמי, "אם אני עובר אותו, זה יהיה עבורי שדרוג רוחני ענק בעבודת

**משנת המעשה
מעשים נחמדים**

המידות, התעודדתי. ולפתע זה קרה... אשתו צעקה לעברו "מושיקו, עזוב אותו, בוא, בוא נלך, נעשה עבודת המידות" והם הלכו, נכנסו לרכבם ונסעו שני מטרים הצידה לחניה!!!

הודיתי לאמי מקרב לב על השיחה המחזקת... ונסעתי לשלום...

אם נתבונן בכל מיני חשבונות שעושים בעולם, למשל כמו בענייני ממון, כאשר אנחנו בודקים עצמו בענייני הוצאות והכנסות, אנחנו מתאמצים ומדקדים על החשבונות מהסופר על שקל ושקל, שחס ושלום הקופאית אולי התבלבלה או טעתה במשהו.

וכן בענייני רפואה לא כדי לשחק אם זה, כאשר ישר מתחיל חום גבוה מהרגיל ישר קופצים לתרופות או לקופת חולים... אבל... מה קורה עם שלמות העבודה? בענייני עבודת המידות? מחפשים אהה! מעגלים פינות! מה שאנחנו לא מבינים שחשבונות הממון או הרפואה זה ענייני השעה של העולם הזה. אבל עבודת המידות זה אבדון של נצח, כי תכלית התורה שנעבוד על מידותינו, וכל עתידנו תלוי בזה.